

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 3

van **MARIUS MEREMANS**

datum: 27 september 2016

aan **SVEN GATZ**

VLAAMS MINISTER VAN CULTUUR, MEDIA, JEUGD EN BRUSSEL

Professionalisering bibliotheekpersoneel – Stand van zaken

In 2016 werd de voorwaardelijke subsidiëring van de lokale besturen voor o.a. het lokaal cultuurbeleid door Vlaanderen stopgezet. De lokale besturen kunnen voortaan zelf bv. het personeelskader uitwerken of hertekenen in functie van de lokale noden. Vlaanderen erkent de bestuurskracht van de lokale besturen in de vorm van een volwassen partnerschap.

Bibliotheken hebben vandaag een heel andere functie in de samenleving dan pakweg enkel decennia geleden. In sterke gemeenten is er behoefte aan mensen die op dat vlak geschoold zijn en klaar staan om de nieuwe uitdagingen aan te gaan. Er wordt gevreesd dat men in de toekomst voor het behalen van een volwaardig certificaat of diploma zal moeten uitwijken naar Nederland.

De minister verwees, in antwoord op mijn vorige schriftelijke vraag van mij over dit thema (nr. 75 van 15 december 2015), ook naar een blijvende inspanning op het vlak van monitoring om de professionalisering van de sector op te volgen. Begin december 2015 werd het traject 'Lokale Monitoring' opgestart, in samenwerking met de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten (VVSG), het departement Cultuur, Jeugd, Sport en Media (CJSM), het agentschap Sport Vlaanderen en met medewerking van lokale mandatarissen en professionals. Met dit traject wil de minister komen tot een set van geregistreerde gegevens die, zowel voor Vlaanderen als voor lokale besturen, betekenisvolle informatie verstrekt over de werking van verschillende actoren in de gemeente.

In het antwoord op mijn schriftelijke vraag nr. 75 van 15 december 2015 over dit onderwerp stelde de minister dat er voorlopig geen overleg geweest is met zijn collega Crevits met betrekking tot dit thema.

1. Heeft de minister hierover ondertussen overleg gepleegd met zijn collega, bevoegd voor Onderwijs? Waarom wel/niet?
2. Bestaat er dit nieuwe academiejaar in Vlaanderen binnen het hoger onderwijs een opleiding bibliothecaris/informatiemanager in één of andere vorm? Zo ja, kan de minister een overzicht geven van de mogelijke opleidingen?
3. Zal de minister via het traject 'Lokale monitoring' specifiek opzoek gaan naar cijfers over het professionalisme van het bibliotheekbeheer?

ANTWOORD

op vraag nr. 3 van 27 september 2016

van **MARIUS MEREMANS**

1. Zoals ik al op eerdere vraagstellingen heb gesteld, is de organisatie van het opleidingsaanbod een verantwoordelijkheid van de hoger onderwijsinstellingen. Het initiatief om een opleiding te starten ligt dus voor alle duidelijkheid bij de instellingen zelf. Eenmaal het traject om te starten doorlopen is, volgt de toelating door de Vlaamse overheid.

Het kabinet van minister Crevits heeft het bovenstaande bevestigd en heeft, in het overleg, dat reeds plaats had in februari van dit jaar, de procedure verduidelijkt.

- De instelling (universiteit, hogeschool) neemt zelf het initiatief om een dossier op te stellen voor een nieuwe bachelor- of masteropleiding
- De Commissie Hoger Onderwijs spreekt zich uit over de macrodoelmatigheid van die opleiding (de noden op de arbeidsmarkt, de spreiding...)
- De NVAO (Nederlands-Vlaamse Accreditatieorganisatie) toetst vervolgens de kwaliteit van de voorgestelde opleiding ("toets nieuwe opleiding")
- Op basis daarvan kan de Vlaamse Regering de nieuwe opleiding dan uiteindelijk erkennen

Mijn collega-minister mevrouw Crevits heeft mij eveneens bevestigd dat er momenteel een moratorium van kracht is, waardoor aanvragen voor nieuwe opleidingen voorlopig niet kunnen worden ingediend.

2. De opleiding Informatie- en bibliotheekwetenschappen, die werd aangeboden aan de Universiteit Antwerpen, is geschrapt. In Vlaanderen is er geen opleiding meer op academisch niveau op vlak van informatiekunde. Wel zijn er de zogenaamde hb0-5-opleidingen (hogere beroepsopleidingen, qua niveau te situeren tussen het secundair en bachelorniveau) voor bibliotheek- en informatiekunde. Aan de Arteveldehogeschool in Gent wordt er een postgraduaat (toegankelijk voor houders van een bachelor of masterdiploma) kennismanagement aangeboden. Deze opleiding heeft een ruimere scoop dan enkel de bibliotheeksector en richt zich tot professionals die actief zijn in sectoren die gefocust zijn op kennis. Navraag leert dat dit postgraduaat tijdens het academiejaar 2016-2017 niet werd georganiseerd wegens onvoldoende inschrijvingen. De hogeschool voorziet wel in een alternatief: een aantal masterclasses die verband houden met kennismanagement. Vanaf het academiejaar 2017-2018 is het alleszins de bedoeling om de opleiding volwaardig te organiseren. Contacten met professionals uit de sector brengen aan het licht dat het kennis- en informatievak toe is aan een hernieuwde invulling of met andere woorden dat aan het belang van een klassieke bibliotheekopleiding wordt getwijfeld. Er is wel het stijgend belang van informaticakennis als gevolg van de toenemende digitalisering en de nood aan personen met verregaande kennis over het functioneel beheer van informatie. Daarom zal ik mijn steun verlenen aan een onderzoekstraject dat de VVBAD samen met hun Nederlandse tegenhanger KNVI (Koninklijke Nederlandse Vereniging van Informatieprofessionals) zal opstarten. Met het geplande onderzoek willen beide organisaties empirisch onderbouwde adviezen geven over de inhoud van opleidingen op het vlak van informatie en modernisering van het curriculum.
3. In het kader van het project lokale monitoring zijn drie expertenwerkgroepen (cultuur, jeugd, sport) aan de slag gegaan over hoe de monitor er precies moet

uitzien en welke elementen bij de lokale besturen (blijvend) gemonitord moeten worden. De drie werkgroepen, die los van elkaar aan de slag gingen, benadrukten het belang van informatie over de lokale tewerkstelling binnen de sector vrije tijd. Bij de samenstelling van een samengevoegde indicatorenlijst werd uiteindelijk geformuleerd dat er bij de lokale besturen gepolst zal worden naar het "aantal VTE tewerkgesteld binnen de gemeentelijke diensten met betrekking tot Vrije tijd, Cultuur, Jeugd en Sport". Het gaat daarbij niet enkel om generieke gegevens, maar ook om detailinformatie per deelsector. Hieronder valt eveneens de tewerkstelling binnen de gemeentelijke bibliotheken. Om die gegevens te verzamelen hoeft er geen bijkomende bevraging te worden opgezet. In 2016 organiseerde de Gemeenschappelijke Sociale Dienst Lokale Besturen in Vlaanderen (GSD-V) een bevraging over de tewerkstelling 2015 in de VIA-diensten, waaronder ook de sectoren cultuur, jeugd, sport en erfgoed. Deze bevraging zal in de toekomst worden herhaald en de resultaten hiervan zullen worden gebruikt om de lokale vrijetijdsmonitor te voeden met informatie. Op die manier zal ik het professionalisme binnen de bibliotheeksector blijvend kunnen opvolgen.

Ook zullen de gegevens die voor de bibliotheeksector BIOS2 worden gegenereerd blijvend ontsloten worden.